

DEBRECZEN

Előfizetési ár az értekezlettel:
HELYBEN: NEMEREN:
Negyedévi 4 korona Negyedévi 4 K50 f.
Félévre 8 Félévre 9 f.
Egyes szám ára 20 fill. Egyes szám ára 30 fill.

Ötvenedik évfolyam.
31-ik szám.
Csütörtök, 1918. április 25.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
Baross-utca 7. szám. Telefon: 412.
Lapkiadó Horovitz Zsigmond.

Ugy a harctereken,

mint politikai vonatkozásokban válságos az ántánt helyzete, — így találják ezt a nagy francia és angol lapok.

Az észak-flandriai csata dus eredményeket hozott a németeknek, amelyeket az angol és a francia közvélemény előtt frázisokkal és magyarázatokkal eltakarni nem lehet.

A flandriai harctéren most újra a tűzérsek dolgoznak, s a német ágyuk alapos munkát végeznek. A harcvonalhoz közelfekvő városok súlyos ágyutűz alatt állanak és még mindig tart Páris lövetése is.

Semleges lapok azt is tudni vélik, hogy Páris kiürítése megkezdődött. A kormány elhatározta, hogy százezer embert elszállítat a déli tartományokba. A Flandriából elmenekülők csoportjai együtt mennek a párisiakkal, s így az egész francia közvélemény tudja, hogy milyen katasztrófa érte az ántánt-had sereget.

Az angol lakosság előtt sem lehet ismeretlen a flandriai harcok eredménye, mert az utolsó angol hivatalos veszteséglajstrom, amely a legutóbbi két hétről szól, 313,861 nevet tartalmaz. Ilyen nagy vesztesége Angliának a háboru folyamán még nem volt, s e számok Angliában is inkább meggyőzik az embereket, mint a hivatalos jelentések szépítő frázisai.

Politikai téren is válságos az ántánt helyzete. Angliában végzetesen veszedelmes a politikai szituáció, mert Lloyd George miniszterelnök mögött már nem állanak a liberálisok, most már csak az unionisták támogatására számíthat.

Véres zavargásoktól félnek még Irországban is és a helyzetet csak súlyosbítja az angol alsóház előtt fekvő véderőjavaslat.

Clémenceau miniszterelnöknek szintén megrendült a helyzete. Nem tudják neki megbocsátani, hogy a múlt évben, amidőn Franciaországnak módjában lett volna jó békét kötni, elmulasztotta az alkalmat.

Egyik volt miniszter a másik után

foglal állást Clémenceau ellen, de az állásfoglalás nemcsak Clémenceau, hanem a köztársaság elnöke, Poincaré személye ellen is irányul.

A lapok azt a kérdést feszegetik, vajjon lehetett volna-e a múlt évben békét kötni és valamennyi azt állapítja meg, hogy módjában lett volna a francia kormánynak a békéről tárgyalni, s ezzel elkerülhetővé tette volna a rettenetes nyugati offenzívát.

A hangulat annyira Clémenceau ellen szól, hogy a szocialistáknak a balszárnya vád alá helyezési indítványt tett a képviselőházban, azzal a megokolással, hogy Clémenceau az egész világnak romlására megakadályozza a francia érdekeknek tökéletesen meg egyeztethető békétörékvések sikerét és csupán hiúságból megakadályozott mindent, ami legalkalmasabb lett volna arra, hogy a rettenetes népgyilkolásnak véget vessenek.

Franciaország meggyöngüléséről a Deutsche Tageszeitung katonai munkatársa írja:

Franciaország iszonyu nagy mértékben használja el az erejét. Április 18-án ismét borzasztóan elgyöngítette magát az Amienstől délkeletre végrehajtott eredménytelen támadásban, amelyben tömött sorokban vitte rohamba hadosztályait.

A támadás célja a Moreuil-Mailly vonal volt. Az eredmény a franciák részére: semmi. Így követte a franciák egyik beteges erőködése a másikat, mert változtatni szerettek volna a helyzetben, hogy mielőbb leereszkedhessenek a síkságra.

Ezekkel a hiábavaló kísérletekkel rendkívül nagy mértékben fogyasztották az erejüket, míg mi nyugodtan és tervszerűen gyűjtöttük össze erőnket elérhető célok érdekében.

Az angolok kétségbeejtő helyzetéről pedig a következőket írja:

Az angol hadseregnek nincs olyan háttere, mely lehetővé tenné hadműveletek végrehajtását. Mögötte a tenger hullámozik. Ezért is kénytelenek minden négyzetméternyi területet védeni, s ez okozza kétségbeesett ellenállását is, a mellyel számot vetünk. Az angol had-

sereg helyzete Franciaországra nézve is veszedelmet jelelt, ezért követnek el a franciák mindent, amivel az angolokat segíthetik.

Egyetemi és főiskolai diáktelepek.

Állami és társadalmi feladat.

A diáknymor, diáklakás- és élelmezés-ügy problémájának megoldása.

Talán sem Európában nincs olyan nyomor az egyetemek és főiskolák hallgatói körében, s talán sem a világon nincs olyan elposványosodott diákelet, mint nálunk Magyarországon. De nem is csoda! Hiszen míg a párisi vagy a lyoni „Association des Etudiants” hatalmas palotáiban a diákság ezreinek díjnyesen lakást és ellátást, s évente száz-ezerket jövedelmező alapítványokból anyagi segélyben részesít egyúttal őket, Anglia (allami diákkollegiumok) és Németország pedig hasonló intézményekre ugyancsak óriási összegeket áldoznak: addig nálunk állam és társadalom egyaránt megbocsáthatatlan kötelességmulasztást követ el akkor, amikor elfeledekzik gondoskodni a jövő nemzedéknek, saját fiainak anyagi gondoktól való mentetéséről s egy jólétnak örvendő, egészséges, valódi diákelet alapjainak megvetéséről.

Mindkét faktor elfelejtteni látszik azt a körülményt, hogy az egyetemi tanítás eredménye mily lényegesen függ a hallgatók magánviszonyaitól is. Még mindig nem ébredtek annak tudatára, hogy minél kedvezőbbek ezek a viszonyok, s minél kevesebb anyagi gondtal kell az ifjaknak küzdeniük, minél kevésbé vannak életük fentartása érdekében mellékfoglalkozásokra utalva, s minél kevésbé merülnek el a nagyvárosi életnek sokszor testet-leletlenítő szórakozásaiba: annál inkább remélhető, hogy tanulmányaikban megfelelő előmenetelt tapasztalnak, s majdan alapos készségű, tudományos képzetű, hivatásukat méltóan betöltő szakemberekké, a hazának pedig derék polgáraiá válnak.

Az egyetemi és főiskolai hallgatók több-

A koncentrált fény

Ostam

gázzal töltve
2000 Wattig

Ostam-Azo
Gázzal töltött lámpák
25 és 60 watt
Csak az úgyszólván edzett
OSRAM-gázvezeték
a hivatalos minőségért

sége ezidőszereint egészen magára van utalva és mint a tapasztalat mutatja, nem egy közölök képtelen megküzdeni a nehéz anyagi gondokkal vagy a nagyvárosi élet veszedelmeivel. Mindezek következtében csak gyenge eredményt mutat fel tanulmányaiiban vagy pedig már az ut kezdetén önszeresked és szárnyaszegetten hánykolódik tovább az élet viharában. Éppen ezért az egyetemi és főiskolai élet legelső, legszükségesebb, legégetőbb megoldást váró állami és társadalmi feladata: a Quartier Latin-szerű, cottage-rendszerben épült és a diákság ezreinek szükségleteiről (lakás, ételmezés, tanuló- és társalgótermek, könyvtár, csónázó, szabó- és cipész-műhely) gondoskodó diáktelpek megteremtése.

Egyedül az sajnálhatnánk meg az egyetemi ifjúság legnagyobb részében egy orvosi képzésben elterjedő nyomor, amely pedig legelőször csak annak, hogy ifjúságunknak éppen a szellemi leg tehetségesebb részét a főiskolai pályájának mindjárt kezdeti fogs máhéttelen anyagi és megölhetetlen akadályokkal kelljen küzdenie — rövid idő alatt elcsúszog és a tanulmányait elhanyagolni kénytelen.

Az egyetemi és a főiskolai városokban létesítendő diáktelpek intézménye országos és hazafias kulturális érdeket elégítene ki; lényegesen javítana a felső oktatásra nyomasztólag nehezülő szegényügy mai állapotán, s az intenzív tudományos és társadalmi műveltség előmozdítása mellett hazafias köz-szellem megteremtésére és fejlesztésére felelté alkalmas intézmény lenne. Az állam és társadalom legteljesebb áldozatkészségét érdemelné meg nemcsak humanitárius jellegénél fogva, hanem mint olyan üdvös intézmény, mely a nemzet virága testi és lelki nevelésének, jellemzésének igen fontos tényezőjévé fog válni, ha e diáktelpeket feladatuknak és céljuknak megfelelően alkotják, szervezik és vezetik. Egy intézmény, mely nemcsak a kollégiális együttérzésnek, a fogékony ifjú szívekben a társadalmi különbségek érzése eloszlásának és ezzel a testvériség érzülete amelésének, hanem a hazafias szellem mélyisége fokozásának is hivatva lenne hatalmas lendületet adni. Ilyen intézmény általánosítása természetesen közegészségügyi tekintetben is felelté üdvös és kívánatos volna, mert meghozná mindazon kellékeket, melyek az ifjú és sajnosan gyengülő nemzedék megerősödésére hathatós befolyással vannak.

Csakis ettől az intézménytől várható egyuttal kezdetleges, gyenge, alakulófélben levő diákiéletünk egészséges kialakulása modern, a külföld egyetemi életével versenyké-

pes, hatalmas, a nemzeti államban szerepre jutó tényezővé.

Budapest, 1918 április hó.

Tarbai Aladár.

Monitoraink a belgrád-szulinaí Balkán-uton.

Tudvalevőleg Oroszország, a világháború értelmi szerzőinek egyike, Szerbiát erőlyesen támogatta; egyik szállítmány a másikat követte a Dunán, hogy Szerbiát a legmodernebb tengeri hadieszközökkel lássák el. Ez lehetővé tette a szerbeknek, hogy Belgrádot oly erőddé alkossák át, amelyről csak úgy merednek a támadók az ágyuk és így a Duna útját észak felé. A monitorok azonban kemény támadásait tal érteék ahhoz, hogy elszent kék az ellenség hatamát megöröl, miközben ő maga csak csekély veszteségeket szenvedtek. Győzelmi gyors rohamukban csakhamar megszabadult a Dunának Belgrádtól Orsováig, a magyar határ-állomásig terjedő szakasza az ellenségtől. Az áldozatkész folyamakna-osztály még az utolsó folyamakadályokat is, amelyek a Vaskapun alul mutatkoztak, eltakarította az utból és így nyitva állott az az olyan régen óhajtott út, amely szövetségeseinkhez, a bolgárokhoz és a törökökhöz vezetett.

Már régóta nagy és súlyos szállítmányok állottak készen, amelyek most, a monitorok oltalma miatt, a Dunán lefelé a viddini, lomi, sistovi és ruszcsuki bolgár kikötőkbe indultak. Amilyen ferde szemmel nézték ezeket a románok, époly lelkesen üdvözölték a bolgárok. Nemcsak mindenféle hadianyagot szállítottak ezen az uton a szövetséges országokba, hanem mezőgazdasági gépeket is, hogy minden talp-alattnyi földet termékenyvé tehesse nek. S époly súlyosan megterhelve, mint lefelé, haladtak a hajók vissza, fölfelé is, gépek helyett Romániának tőle sárga arannyal megszerzett gabonakincseit szállítva.

Mikor Románia hátra támadott bennünket, a Dunafloftilla az ellenség országának a kellő közepében hadműveleti kikötőt teremtett magának. Vakmerő kirohanásokból, mintegy folyambeli cirkálójaratokról, a derék monitorok gazdag zsákmánnyal tértek vissza, ijedelmet és zavart kelte az ellenségnél. Többek között 2 ellenséges őrtáronaszádót, 50 vontatóhajót és 2 motornaszádót ejtettek zsákmányul és a román kikötőkben maradt 30 saját vontatóhajónkat hozták vissza.

A rachovói román hid szétrombolásával megakadályozták az ellenség átkelését és evvel a Dobrudzsza-hadsereg bekerítését. Mackensen átkelésénél a monitorok tüze megakadályozta az ellenség minden zavaró kísérletét és evvel megteremtette az előfeltételt a reákövetkező megsemmisítő csapásoknak. A Dunafloftilla a további vállalkozásokban is egyik babérlevéllel a másik után gazdagította ha ci dicsőségének koszoruját.

A hitazegő egykori szövetséges leverése után az ősrégi Balkán-ut végre torkolatának vidékéig szabad lett. Most már a rendelkezésre álló egész hajóanyagot az utolsó zugig ki lehetett használni a gabonaszállításra. A Duna ma, mint a kontinentális zár idején, a központi hatalmak életidege.

Kiéhezhető háborúról többé nem lehet szó. Ellenségeink főreismerték nemcsak ka dunk erejét, hanem céltudatos akaratunk és képességünk nagyságát is.

A legújabb operá iók récéen a Duna torkolatának területére is eljutottunk, egészen Sulináig. A hajózás joza, amelyet Oroszország semmibe vett, most már a mi áldásos rendezésünk révén végre is szerencsés szabályozást nyert.

A román gabonaszállítás számára és értékre igen telemes volt; 1916 január havától szeptemberig 2 1/4 millió tonnát, 1917-ben még ennél is többet szállítottunk el.

Most, hogy a Fekete-tenger nyitva áll előttünk és szabadon hozzáférhetünk Európa gabonatarához: Ukrániához, bizonyára a lisztjegyek is kisebbek, viszont az adagok nagyobbak lesznek. Biztosítót nyújtanak erre az eddig tett előkészületek, amelyeket követéségekkel együtt működve bámulatosan hajtottunk végre és amelyek nemsokára meghoznak gyümölcsöt.

A Fekete-tengeren rendelkezésre álló hajóteret mintegy 200 000 tonnára becsülik, nem számítva azokat a román gőzöket, amelyek a békakötés után szintén szetepen fognak. Ezeknek a gőzöseknek nagyrésze a Dunán egészen Brailáig fog felhaladni, ahoonnan aztán folyami hajók fognak gondoskodni a továbbszállításról.

A Balkánra és a közel Keletre vivő fő forgalmi utat ezentul senki sem ragadhatja el tőlünk; örökre a központi hatalmak kezén fog maradni. Hatalmas életere — teljes biztonságban az ellenségtől — most már életerős lüktelessel verhet, jelöl a mi törhetetlen erőnknek és a felénk derengő boldog jövőbe vetett reményünknek.

Milliósz dohánycsempészet.

A nagybecskereki csendőrségben ismeretlen feltételek ellen feljelentést tett Weiserschán Istvánné sváb földművesasszony, mert háza kertjéből ellopott azt a 70 kiló sonkát, melyet ő a rekvirálók elől elásott.

A csendőrök felkutatták az egész környéket és a nyomozás során szenzációs felfedezést tettek. Heinrich Jánosné istállójában gyanusnak találták a süppedékes talajt, s a mikor azt felásták, 8 zsák leveles szűzdohány került elő. Árva Mátyásné házában hasonló körülmények között 4 zsák szűzdohányt találtak és itt ráakadtak azokra a gépekre is, amelyekkel az asszonyok a dohányt ügyesen feldolgozták.

Kiderült, hogy nagyobb arányú dohánycsempészésről van szó, amelynek számai az

APOLLO

Ma

Előadások kezdete 5, 7 és 9 órakor

Szenzációs műsor!

Két sláger!

UNION CLUB TITRA

bűnügy 4 felvonásban.

A pohár mélyén

drama 3 felvonásban.

URANIA

Ma

Nordisk műsor!

Aranysugarak

színmű 5 felvonásban. Főszereplő: Karin Sandberg.

Ezenkívül kitűnő kísérő műsor!

Előadások kezdete 3, 5, 7 és 9 órakor.

Bő pénzből

készpénzes

amortizációs

kölcsönöket rövid úton

házakra, földekre

pár nap alatt folyósítatunk az ingatlan 70-80 százalékáig

adás-vételeket, vállalatokat finanszírozunk

Agrária Kereskedelmi Részvénytársaság

Budapest, VII. Erzsébetkörút 2.

Zöldségtermelés

készült Welich István gazd. akad. tanár előadásai alapján

mélyen leszállított árban kapható

Aczél antiquariumában

Első Takarékpénztár-palota.

Szabászati tanfolyam.

Tisztelettel értesitem a hölgyközönséget, hogy lakásomon **Faragó-utca 18.** alatt folyó évi jun. hó 15-től

szabászati és varrási tanfolyamot

nyitok. A tanulni óhajtok **alapos kiképzést** nyernek mindenféle **női ruha, fehérnemű, fiu- és gyermekruhák**ból.

A tanulás ideje alatt **dijtalanul** varrhatnak.

Jelentkezést a mai naptól elfogadok.

Halászné Hüsi Eszter, szabászati tanítónő.

Két nagyobb

3-4 szobás, modern kényelemmel berendezett, lakással bíró

szép ház eladó

Vigkedvü Mihály-u. 49

Lokomobilok magánjáróvá

váló átalakítására szálunk az összes műanyag- és fémplyéket, talpemezeket stb. Lokomobilokat magánjáró gépekként használni lehet.

Friedrich Testvérek

gépgyárban, Temesvár.

Viszketegséget, sömört, rüht

a leggyorsabban elmulasztja a dr Flesch-féle eredeti, törvényesen védett

Skaboform — barna zsír.

Nincs szaga. Nem piszkít. Mindig eredeti példés dr Flesch-félt kérjünk.

Próbátégely 2.30 K, nagy tégely 4.— K, családi adag 11.— Kor. Kapható a helybeli gyógyszerárakban, vagy rendelhető direkt a készítőnél: dr Flesch E. „Korona“ győgszertára, Győr.

Vételnél a „Skaboform“ védjegyre ügyeljünk!

600-800 korona havonta

szerezhető sorsjegyeknek részletfizetésre való eladása által. Ügyes, megbízható ügynökök (nők is) kerestetnek e célra legelsősorú pénzüntézethez. Eredményes működés esetén fix fizetés. Felvilágosítással szolgál

Steiner József Budapest, Erzsébetkörút 2. I. 10

Gyufát,

kávékeveréket, tea teát, cukorkát, 10 %-os ecetszeszt és 40 %-os ecetet

kisebb és nagyobb tételben szállít

Gonda Nándor Áruforgalmi Vállalata, Déva.

Egy üvegezett ajtó

berittel jutányos árban eladó. Cím a kiadóban.

NYERSOLAJMOTORT

vennék

használt, de jókarban levő négyütemyest compressorral 10-20 lóerőig.

Szives ajánlatot kér

Simonyi Géza

Nagykánya (Biharmegye).

Teljes **Baromfi-udvarok** berendezése minden nagyságban.

Keltető gépek

kisgazdák és nagybirtokosok részére.

Csontörő gépek

mindennemű takarmány őrléséhez kézi- és erőhajtásra legolcsóbban beszerezhető a

Nickerl és Társa R.-T.-nál.

Kizárólagos vállalat szakszerű baromfi és apró állat tenyésztő-telepek berendezésére

Budapest 43 sz.

V., Vilmos császár-ut 52.

Kérje azonnal a 43. sz. árjegyzéket.

Erdő-eladási hirdetmény.

A **Tüzifa Fogyasztási Részvénytársaság** magán érveren zárt és nyilvános ajánlat útján **eladja** a tulajdonát képező, Avasfelsőfalu határában fekvő és az avasfelsőfalui 906. sz. telekjegyzőkönyvben foglalt 3489. hr. sz. alatt lévő, **840 kat. holdon álló és bükk-erdőben kitermelhető**

összes faanyagát.

A megejtett hivatalos becslések szerint az erdőben **10-11,000 waggon** (a 10,000 kilogramm) **tüzifa és müfa** található.

Az erdőben, mely közvetlenül iparvágány mellett fekszik, van egy **fűrésztelep**, mely áll egy harmincas keretből, 2 drb rönk kocsi-ból, 2 drb keresztvágó fűrészből, megfelelő transzmissziókkal, egy befalazott 100 lóerős gőzgépből és egy-egy waggon teljesítő képességű két gőzoldébból.

Az erdő kikiáltási ára **1 millió**, azaz **Egy millió korona.** Ezen összegben alól az erdő és a fűrésztelep el nem adatik.

Az írásbeli zárt ajánlatok a **Tüzifa Fogyasztási Részvénytársaság** Nagyváradon címzendők és **április hó 30-ig déli 12 óráig** beadandók. A szóbeli árverés május hó 1 én délelőtt 11 orakor lesz megtartva Nagyváradon, a fenti Részvénytársaság Uri utca 5. szám alatt tartott helyiségében, ahol addig hányb lejáratosítások szerkesztők.

Nagyvárad, 1918. április hó 8.

Tüzifa Fogyasztási Részvénytársaság.